

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ด้าน

ความมั่นคง

1

ความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ด้าน

การสร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน

4

อุตสาหกรรม
และนวัตกรรมการสร้างการเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็น
มิตรต่อสิ่งแวดล้อม

18

การเติบโตอย่างยั่งยืน

19

การเปลี่ยนแปลงสู่ระบบ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ได้รับการรักษา ฟื้นฟู ทำให้เกิด
ความยั่งยืนเป็นรากฐานในการพัฒนา
ประเทศ สร้างความสมดุลระหว่าง
การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์
ทั้งทรัพยากรทางบก ทรัพยากรทางน้ำ
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ความหลากหลายทางชีวภาพ
สิ่งแวดล้อม และระบบการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้บรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของผลอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ จำนวน 4 เป้าหมายแล้ว ประกอบด้วย

CR06G01 สิ่งแวดล้อมได้รับการดูแล รักษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อลดมลพิษและผลกระทบ
ต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ ส่งผลให้ประชาชนมีความปลอดภัยด้านสุขภาพในการ
ดำเนินชีวิตประจำวัน จากการเพิ่มและพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ
โดยการรักษาและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิ คุณภาพน้ำเสีย มลพิษจากฝุ่นควัน ให้เป็นไปตาม
ค่ามาตรฐานอย่างเป็นระบบ

CR06G02 มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการ
มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม
สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทย
เป็นภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศ ส่งผลให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่ง
ทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียม โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรเหล่านั้นเพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ

CR06G03 ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษาและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืนเป็นฐานการพัฒนา
ประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นแหล่งทรัพยากร
ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม สามารถดึงดูดนักลงทุน
ทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ ให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย สามารถพัฒนาศักยภาพ
ของประเทศให้เป็นฐานการผลิตที่สำคัญจากการมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ ควบคู่ไปกับการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

CR06G04 เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐาน
ทรัพยากรธรรมชาติ บรรเทาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยส่งผลให้มี
กลไกเชื่อมโยงที่สำคัญในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าเพื่อให้เกิดศักยภาพในการพัฒนาอย่างสูงสุด
บนพื้นฐานการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรเหล่านั้นให้เกิดความยั่งยืน และประชาชนทุกคนสามารถ
เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรเหล่านั้น เพื่อไม่ให้เกิดข้อพิพาท และทิศทางการ
พัฒนาในแต่ละพื้นที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแหล่งทรัพยากรที่มี

โดยผลลัพธ์การดำเนินการตามเป้าหมายทั้ง 4 เป้าหมายข้างต้น ส่งผลให้เกิดการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรา 258 (1) (2) และ (3) ที่กำหนดให้ (1) ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรมและยั่งยืนโดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน (2) จัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดินทั่วประเทศเพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ (3) จัดให้มีระบบจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้ รวมทั้งส่งผลให้เกิดการบรรลุผลสัมฤทธิ์ในประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วนของจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนการวางผังเมืองและการพัฒนาเมือง

1

ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

- **จัดทำพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561** ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2561 เพื่อใช้เป็นกฎหมายหลักในการบูรณาการการทำงานร่วมกันในการขับเคลื่อนภารกิจด้านน้ำ รวมถึงกำหนดให้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการบริหารจัดการน้ำทั้งประเทศอย่างเป็นระบบ โดย สทนช.ได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 –2580) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำของประเทศ ตลอดจนให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา และการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ นำไปเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และยังได้กำหนดให้เกิดกลไกความเชื่อมโยงในการบริหารจัดการน้ำในระดับต่าง ๆ อาทิ การจัดตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และการจัดตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกันในการบริหารจัดการน้ำทั้งในระดับประเทศและในระดับพื้นที่
- **ดำเนินการจัดทำผังน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561** โดยสทนช. ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการแล้วจำนวน 14 ลุ่มน้ำ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการได้แล้วเสร็จทั้ง 22 ลุ่มน้ำภายในปี 2567 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ข้อมูลผังน้ำที่มีมาตรฐานบนฐานข้อมูลเดียวกันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการที่ดินในเขตผังน้ำไม่ให้เกิดขวางทางน้ำและคงความสามารถในการระบายน้ำ อีกทั้งยังช่วยลดอัตราความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินในกรณีที่เกิดเหตุอุทกภัย

- การพัฒนาระบบฐานข้อมูล คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ (National Hydroinformatics Data Center) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีเสถียรภาพโดยรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยข้อมูลหลัก 9 กลุ่ม ได้แก่ 1) อุตุวิทยามิทยา 2) อุทกวิทยา 3) โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค 4) แผนที่ 5) เศรษฐกิจและสังคม 6) ภัยพิบัติ 7) มาตรฐาน/กฎระเบียบ/เกณฑ์ 8) งานวิจัย และ 9) อื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของประเทศและในระดับพื้นที่ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต รวมถึงการพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

2

จัดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดินทั้งประเทศเพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

- การบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินได้มีการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนแล้ว 1,442 พื้นที่ใน 70 จังหวัด รวมเนื้อที่ 5,757,682 ไร่ ครอบคลุมประชาชน 69,368 ราย รวมถึงมีการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน 1:4000 (One Map) เพื่อให้ได้แนวเขตที่ดินของรัฐที่ไม่ทับซ้อน นำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่ดินที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความเหลื่อมล้ำ และคืนความชอบธรรมให้กับประชาชน โดยดำเนินการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐแล้วเสร็จใน 3 กลุ่มพื้นที่
- จัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ.2566-2580) เพื่อการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกในพื้นที่ป่าสงวนและพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ผ่านการใช้ระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART Patrol System) เพื่อช่วยวางแผนป้องกันและปราบปรามเหตุไฟป่า ปัญหาการลักลอบล่าสัตว์หรือการลักลอบตัดไม้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีการใช้วงรอบการรายงานข้อมูลดาวเทียมของ GISTDA เพื่อสังเกตการณ์ข้อมูลจุดความร้อน (Hotspot) รวมถึงปฏิบัติการบินบูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างต่อเนื่อง
- การส่งเสริมการปลูกป่าชุมชนและป่าครอบครัว โดยมีเครือข่ายป่าชุมชนรวมทั้งประเทศประมาณ 12,992 หมู่บ้าน รวมเนื้อที่ประมาณ 6,295,718 ไร่ เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์และมีอำนาจในการบริหารจัดการได้อย่างอิสระ และสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบนพื้นฐานความต้องการของคนส่วนใหญ่ในชุมชน รวมถึงมีการพัฒนาระบบและกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดูแลปกป้องผืนป่าผ่านภาคีเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) โดยปัจจุบันมีสมาชิก ทสม. ทั้งสิ้น 280,645 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2565)

3

จัดให้มีระบบจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

- พัฒนาระบบจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่รัฐบาลได้กำหนดให้การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเป็นวาระแห่งชาติ ใน พ.ศ. 2557 โดยกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564) และเพื่อให้เกิดการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างจริงจังและต่อเนื่องจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนได้อย่างจริงจัง
- จัดทำระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ซึ่งสามารถติดตามสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศ และนำไปสู่การกำหนดมาตรการ นโยบายในการจัดการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ในส่วนของดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก
- จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ ผ่านความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อก้าวเข้าสู่การจัดการพลาสติกที่ยั่งยืน ด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- จัดทำแผนประชารัฐจัดขยะทะเล เพื่อเป็นแนวทางลดขยะทะเลโดยดำเนินการเก็บและคัดแยกขยะมูลฝอยส่วนต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อีกทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะทะเลอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- ประกาศ เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 ซึ่งออกโดยกระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการรองรับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกอันเนื่องมาจากการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ประกาศ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 จำนวน 428 รายการ ซึ่งออกโดยกระทรวงพาณิชย์ เพื่อเร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะนำเข้าอย่างผิดกฎหมาย
- การจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุง กรอบกฎหมายเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

- **การแก้ไขปัญหาหมอกพิษ** โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ รวมถึงพื้นที่วิกฤตให้มีค่าฝุ่นละอองเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
- **การบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษกรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด** โดยดำเนินงานโครงการด้านมลพิษอากาศได้ร้อยละ 80 ด้านน้ำเสียดำเนินงานได้ร้อยละ 73.33 ด้านกากของเสียและสารอันตรายดำเนินงานได้ร้อยละ 93.75 ส่วนผลการดำเนินงานตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ด้านมลพิษทางน้ำ และด้านกากของเสีย สารอันตราย และอุบัติเหตุฉุกเฉินสารเคมี ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม 5 แห่ง ดำเนินงานได้ร้อยละ 95
- **มีการพัฒนากฎหมาย มาตรฐาน และมาตรการแก้ไขปัญหาสาร VOCs ในอากาศ** และมีการศึกษาโครงการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อประเมินความเหมาะสมในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด

4

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ การวางผังเมืองและการพัฒนาเมือง หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

- **ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มีการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือ สผ. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment Guideline : SEA) โดยมีการจัดทำแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ฉบับปรับปรุง เพื่อสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำ SEA และเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับบริบทการพัฒนาและกลไกการขับเคลื่อน SEA ของประเทศไทย จัดทำคู่มือ SEA ฉบับประชาชนและโปสเตอร์ เพื่อใช้เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับ SEA ได้ง่ายขึ้น และมีการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2566 และอยู่ระหว่างนำร่างระเบียบดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบต่อไป
- **ปฏิรูประบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม** โดยดำเนินการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม) เพื่อให้มีการพัฒนาเครื่องมือหรือกลไกพิเศษในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณา การมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือการบังคับคดีในคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำไปสู่การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อน

หรือเสียหายหรือการยุติข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นระหว่างประชาชนกับหน่วยงานทางปกครอง และเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้ผ่านที่ประชุมของศาลปกครองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2565 และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว โดยศาลปกครองจะแจ้งยืนยันความเห็นชอบเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

- **ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** จำนวน 36 ฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป
- **ผลักดันพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ** แห่งที่ 3 ของไทย ในปี 2564 ต่อจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง มรดกโลก ในปี 2534 และผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่น ในปี 2548 ภายใต้หลักเกณฑ์ ข้อที่ 10 คือ เป็นถิ่นอาศัยทางธรรมชาติในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงพบชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งด้านการอนุรักษ์และวิทยาศาสตร์
- **จัดทำพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.2562** ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด และก่อให้เกิดหน่วยงานรับผิดชอบหลักของประเทศในการดูแลผลประโยชน์ของชาติทางทะเล คือ ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.)
- **จัดทำแผนการบริหารจัดการประมงของไทย (Marine Fisheries Management Plan: FMP)** พ.ศ. 2563-2565 ที่ใช้แนวทางเชิงระบบนิเวศเพื่อการทำประมงอย่างยั่งยืน รวมถึงนาระบบบอเลิกทรอนิกส์มาใช้สำหรับระบบการตรวจสอบย้อนกลับสัตว์น้ำที่จับจากเรือประมงไทย (Thai Flagged Catch Certification) และระบบตรวจสอบย้อนกลับสัตว์น้ำนำเข้า ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการทำประมงไม่เกินศักยภาพการผลิตของปริมาณสูงสุดของสัตว์น้ำที่จะจับมาใช้ประโยชน์ได้ (Maximum Sustainable Yield : MSY)
- **ผลักดันพื้นที่แหล่งอนุรักษ์ทะเลอันดามันให้เป็นมรดกโลก** โดยเว็บไซต์ของ ศูนย์มรดกโลก องค์การยูเนสโก ได้บรรจุ “พื้นที่แหล่งอนุรักษ์ทะเลอันดามัน” ในบัญชีรายชื่อเบื้องต้น (Tentative List) เพื่อเสนอขอขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติเป็นลำดับต่อไป
- **กำหนดเส้นเขตจังหวัดทางทะเลและรายการค่าพิกัตรายจังหวัด** และจัดทำแผนที่เขตทางทะเลรายจังหวัด รายกลุ่มจังหวัด และภาพรวมของพื้นที่ทางทะเล เพื่อเตรียมการจัดทำแผนที่การจำแนกเขตทางทะเลและชายฝั่งในลักษณะ One Marine Chart ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันของจังหวัดทางทะเล ทั้ง 23 จังหวัด เพื่อใช้เป็นบัญชีแนบท้ายของ ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดเขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล พ.ศ. ที่ผ่านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดทำกฎหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ไปแล้ว (6) จัดทำหลักสูตรเขตทางทะเลและเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และหลักสูตรของส่วนราชการ เพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทยให้กับทุกภาคส่วน

- **จัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ.** เพื่อเป็นกฎหมายหลักสำหรับการบริหารจัดการด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้มีความเป็นเอกภาพและครอบคลุมในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงเป็นกลไกในการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ และความปลอดภัยทางชีวภาพจากสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมของประเทศไทย (Living Modified Organisms: LMOs) โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2565 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- **จัดทำคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ** ผ่านเว็บไซต์ <http://thbif.onep.go.th> โดยมีการรวบรวมข้อมูลชนิดพันธุ์พืช สัตว์ และจุลินทรีย์ แสดงผลข้อมูลในระบบฯ รวมทั้งสิ้นประมาณ 39,111 ชนิด เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศและเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาศึกษาค้นคว้าและใช้ประโยชน์ข้อมูลได้อย่างสาธารณะ

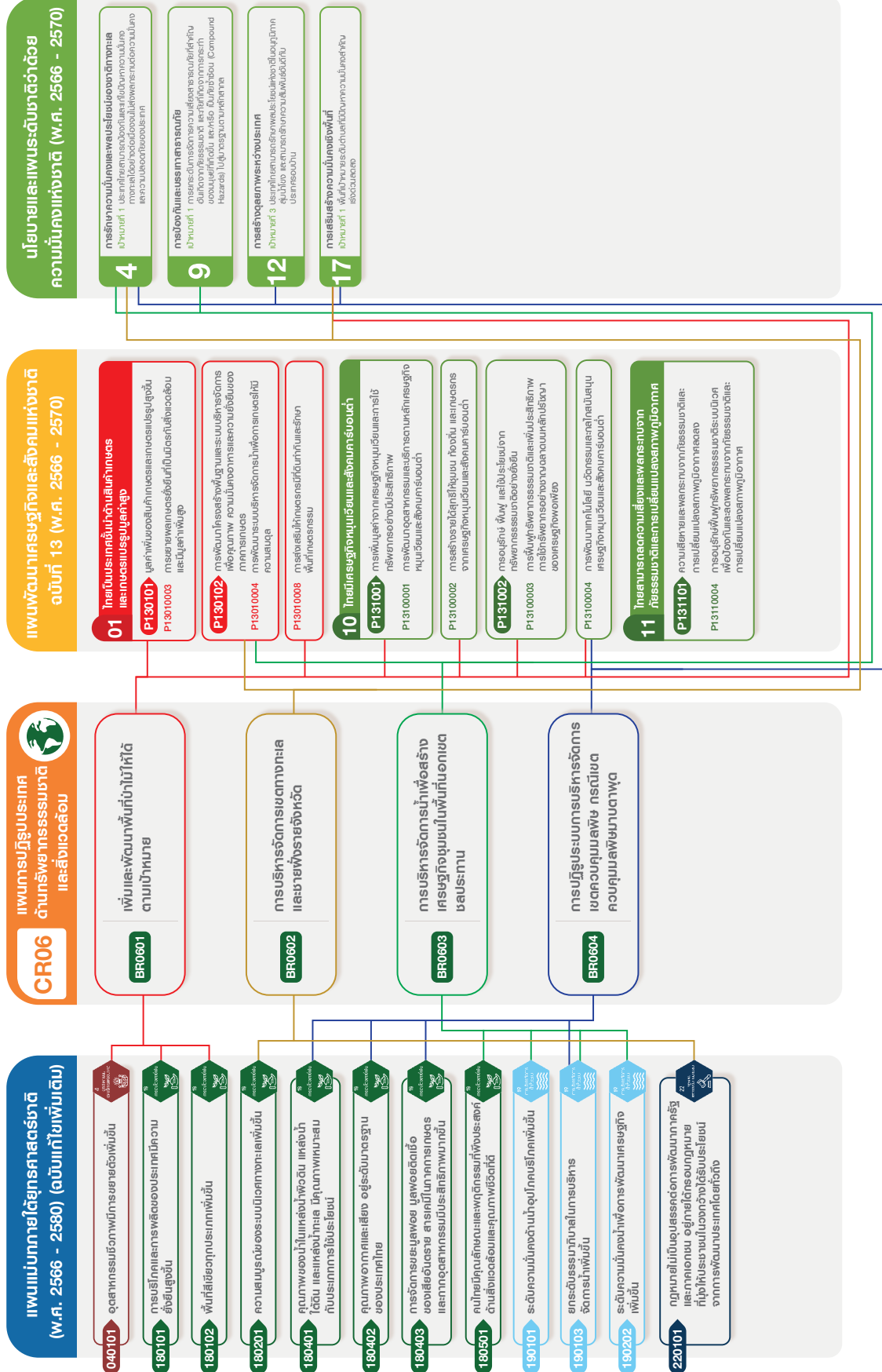
เพื่อให้การบรรลุผลสัมฤทธิ์ข้างต้นมีความยั่งยืน ในการดำเนินการระยะต่อไป ให้หน่วยงานของรัฐทั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการ **ขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**อย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความมั่นคงในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืนครอบคลุมทั้งในด้านอุปโภคบริโภค การผลิตเพื่อเศรษฐกิจ และการรับมือกับภัยพิบัติ จัดให้มีการตรวจสอบสิทธิ์ครอบครองที่ดินและการจัดการที่ดินที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายเพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดจากปัญหาที่ดินทำกินปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการขยะและของเสียที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและสุขภาพของประชาชน รวมถึงพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์สามารถเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและต่อยอดการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และร่วมวางผังเมืองและพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ผ่านกลไกของแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้องโดยประเด็นปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้องกับ **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566 - 2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)** ประเด็นที่ 04 อุตสาหกรรมและการบริการแห่งอนาคต เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 040101 อุตสาหกรรมชีวภาพมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 180101 การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น 180102 พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น 180201 ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น 180401 คุณภาพของน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเล มีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ 180402 คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน อยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย 180403 การจัดการขยะมูลฝอยมูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น 180501 คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ประเด็นที่ 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 190101 ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคเพิ่มขึ้น 190103 ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น 190202 ระดับความมั่นคงน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นและ ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 220101 กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

ประเทศโดยทั่วถึง **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570** หมายความว่า 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านการเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมายความว่า 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และ หมายความว่า 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ **นโยบายและระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566-2570)** นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การพัฒนาศักยภาพ การเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติด นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ และนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยแสดงความเชื่อมโยงประเด็น การปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับเป้าหมายของแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

ความสอดคล้องของประเด็นการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายระดับมหัพภาคของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และเป้าหมายของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมายเหตุ : รายละเอียดตามภาพผนวก ข - ตารางแสดงความสอดคล้องของประเด็นการปฏิรูปประเทศกับเป้าหมายของแผนระดับที่ 2 ที่เกี่ยวข้อง

